UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2026-2027

Semantiek en typologie (A006747)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

A (semester 1) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Willems, Klaas LW06 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027	stptn	aanbodsessie
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Spaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Engels)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Spaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Iberoromaanse talen)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Spaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Engels)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Frans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Taaltheorie, linguïstische methodologie, semantiek/syntaxis-interface, taaltypologie, betekenistheorieën, linguïstische kennisleer.

Situering

- Diepgaande bestudering en kritische receptie van linguïstische disciplines vanuit algemeen-taalwetenschappelijke invalshoek, met analyse van linguïstische methodes, concepten en begrippen.
- Ontwikkeling van de vaardigheid om verschillende theorieën en modellen zelf toe te passen op taalmateriaal en daarbij de relatieve verdiensten en beperkingen van verschillende invalshoeken in te schatten en te beargumenteren.
- Diepgaande bestudering van typologisch verscheiden taalgegevens.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel ligt de klemtoon op synchrone taalwetenschap en taaltheorie (theorievorming in de taalwetenschap en ontwikkeling van methodes). De disciplines die vanuit het perspectief van de algemene taalwetenschap worden uitgediept, zijn semantiek (linguïstische betekenisleer: psycholinguïstische, cognitieve, functionele en generatieve benaderingen, ook in relatie met pragmatische benadering) en syntaxis (moderne stromingen in de studie van de zinshiërarchie: syntactische typologie en casustheorie). De algemeen-taalwetenschappelijke invalshoek bestaat erin dat de vraagstellingen en methodes alsook het begrippenapparaat van belangrijke theorieën worden geanalyseerd, met elkaar vergeleken en toegepast op typologisch verscheiden taalgegevens.

Begincompetenties

De studenten zijn vertrouwd met basisbegrippen uit de algemene taalwetenschap (zie de opleidingsonderdelen Algemene taalwetenschap: Theorieën en methodes of Algemene taalwetenschap: Geschiedenis van de taalwetenschap in de Bachelor)

Eindcompetenties

1 Studenten hebben een uitstekende algemeen-taalwetenschappelijke vaardigheid in de kritische omgang met verschillende linguïstische methodes en concepten (UGent Competentiemodel: 1.1)
2 Studenten hebben een uitstekend inzicht in de methodologie van de algemene taalwetenschap (1.1)
3 Studenten vergelijken op hoog wetenschappelijk niveau structuralistische, functionele en cognitieve taaltheorieën en methoden met elkaar (1.1, 1.5)
4 Studenten analyseren en interpreteren taalgegevens uit taaltypologisch verschillende talen zelfstandig aan de hand van moderne linguïstische concepten (2.3)
5 Studenten kunnen centrale moderne linguïstische begrippen zoals betekenis, onderspecificatie, categorisatie, zinshiërarchie, casus, valentie, constructie, ergativiteit, referentiële hiërarchieën, implicatuur, compositionaliteit, enz. theoretisch adequaat kaderen en aan de hand van taaldata verklaren (2.3, 2.4, 2.5)

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Werkcollege met wekelijkse voorbereiding aan de hand van de lectuur van wetenschappelijke artikels op basis van richtvragen. De lessen vinden plaats op de campus.
Voor dit vak worden geen lesopnames voorzien (werkvorm: interactief onderwijs).
Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GenAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat

hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Reader

Naam: Artikelen Semantiek en typologie
Richtprijs: € 8
Optioneel: nee
Taal : Engels
Aantal pagina's : 120
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Handouts

Naam: Inleiding Semantiek en typologie
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal pagina's : 15
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : eenmalig
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig

Referenties

(Een selectie van bijdragen die aan bod kunnen komen.)

- Carston, R. (2012). Word meaning and concept expressed. *The Linguistic Review* **29**, 607-623.
- Comrie, B. (2013). “Alignment of Case Marking of Full Noun Phrases”. In: M. Dryer & M. Haspelmath (eds.). *The World Atlas of Language Structures Online* (WALS, 2013), § 98.
- Dixon, R. (1994), “Syntactically based and semantically based marking”. In: R. Dixon, *Ergativity*, Cambridge University Press (1994), 23-35.
- Evans, N. (2005). Some distinctive characteristics of the vocabulary of Australian languages. In: David Alan Cruse, Franz Hundsnurscher, Michael Job & Peter Rolf Lutzeier, *Lexikologie/Lexicology*. Vol. 2 (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissen-schaft 21). Berlin & New York: W. de Gruyter, 1076-1083.
- Ferreira, F. et al. (2002), "Good-enough representations in language comprehension". In: *Current Directions in Psychological Science* **11**, 11-15.
- Frisson, S. (2009). “Semantic underspecification in language processing”. *Language and Linguistic Compass* **3**, 111-127.
- Glucksberg, H. (2003), “The Psycholinguistics of Metaphor”. In: *Trends in Cognitive Sciences* **7**, 92-96.
- Haspelmath, M. (2003). "The geometry of grammatical meaning: semantic maps and cross-linguistic comparison". In: Tomasello, Michael (ed.) *The New Psychology of Language*, vol. 2. New York: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 211-243.
- Hopper, P. & S. A. Thompson (1980). “Transitivity in Grammar and Discourse”. *Language* **56**, 251-299.
- Levinson, S. (2000). "On the notion of a Generalized Conversational Implicature". In: S. Levinson. *Presumptive Meanings. The Theory of Generalized Conversational Implicature*. Cambridge: MIT Press, 12-42.
- Pustejovsky, J. (2002). "Syntagmatic processes". In: David Alan Cruse, Franz Hundsnurscher, Michael Job & Peter Rolf Lutzeier, *Lexikologie/Lexicology*. Vol. 1 (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissen-schaft 21). Berlin & New York: W. de Gruyter, 565-570.
- Sanford, A. and P. Sturt (2002), "Depth of processing in language comprehension". In: *Trends in Cognitive Sciences* **6**, 382-386.
- Taylor, J. (2002), “Compositionality”. In: J. Taylor, *Cognitive Grammar*, Oxford: Oxford University Press (2002), pp. 97-109.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Dit opleidingsonderdeel is opgevat als een seminarie, waarbij de docent op basis van teksten topics aanbrengt en met de studenten bespreekt. De begeleiding van de studenten met het oog op de leerstof geschiedt zowel tijdens de contacturen als daarbuiten (spreekuren) en wordt verzorgd door het ZAP-lid.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het mondelinge examen neemt 30 minuten in beslag en omvat een 8-tal open vragen. Studenten krijgen 30 minuten de tijd voor een schriftelijke voorbereiding in een aparte ruimte. Op het examen wordt zowel theoretische kennis getoetst als gepeild naar de vaardigheid om empirische analyses door te voeren.

Eindscoreberekening

100% periodegebonden evaluatie

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:
1 Mogelijkheid tot mondeling examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
2 Mogelijkheid tot feedback via email
Extra Informatie:
Goede notities zijn van groot belang met het oog op de onderwerpen die aan bod komen in de lessen en in de lectuurbijdragen.
Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen